

Pictostat är tangentstyrt och kan kopplas till olika datorhjälpmedel. Skärmen innehåller ingen onödig information. Frågorna är lätta att besvara.

Pictostat-

enkäter

Ett nytt sätt att få veta vad brukarna tycker

Vidkärrs dagcenter i Göteborg var bland de första i landet att prova metoden med Pictostatenkäter. Nu har man börjat få rutin i användningen. De flesta brukare tar enkäten på allvar och personalen tycker att det har blivit lättare att få fram tydliga svar.

TEXT: FATIMA GRONBLAD

FOTO: ANETTE FRIBERG

ALLT OM HJALPMEDEL

NR 1 FEBRUARI 2007

Astrid Bergström har svarat på två Pictostatenkäter och berättar att frågorna handlade om hur hon trivs på jobbet, hur man känner när man kommer hem efter arbetsdagen och så. Astrid Bergström sitter med högar av kuvert, adress-etiketter och informationsblad framför sig. Att göra far-diga utskick är bara en av hennes arbetsuppgifter. Efter-som dagverksamheten på Vidkärrsgruppen är integrerad med Härlanda stadsdelsförvaltning finns det många sysslor att ta hand om: tömma diskmaskiner, koka kaffe inför möten, kopiera papper och leverera paket. Förra veckan svarade Astrid Bergström på en Picto-statenkät för andra

gången.

---- Det var bra faktiskt.

Allt var lätt att förstå. Frågorna handlade om hur jag trivs på jobbet, hur man kanner när man kommer hem efter arbetsdagen och så. Astrid Bergström berättar att hon svarade att hon tycker det mesta var bra. Förutom Vidkärrsgruppens lokal, ett litet källarutrymme längst ner i stadsdelshuset. Vidkärrs dagcenter består av fem enheter, där brukarna är indelade i grupper efter grad av funktionshinder. Lina Hermansson jobbar på Munkebacken med intellektuellt funktionshindrade, Annelie Nordberg är på-enheten Jobbet där många även har autism. Under det senaste året har båda grupperna gjort ett antal testenkäter och deltagit i en större utvärdering av Pictostat. Nyligen genomfördes den första enkäten så som det ska gå till "på riktigt". Brukarna fick då svara på frågorna med assistans av en person som inte tillhör personalgruppen.

— Vi skickade hem lösenorden till enkäten till allas gode man. Sedan fick de se till att det blev gjort, berättar Lina Hermansson. Flera brukare kopplade upp sig på sina boenden och gjorde enkäten med hjälp av någon i personalen där. Andra lånade en dator på dagcentret. Lina Hermansson konstaterar att många brukare tar enkäterna på stort allvar. - Det är häftigt att se att de verkligen tänker efter. En del har till och med gått tillbaka för att ändra sina svar. **Eftersom brukarnas funktionshinder** är väldigt olika utformar varje enhet sina egna enkäter. I vissa fall har de även anpassats till varje individ för att alla ska förstå. För att göra frågorna konkreta kompletteras de med egna foton så långt det är möjligt. - Vi har lagt in digitalfoton för att illustrera till exempel personalen eller olika aktiviteter. Många pekar och skrattar när de känner igen någon. Tack vare möjligheterna till anpassning har nästan alla brukare kunnat svara på enkäten. Det enda undantaget har varit en person som upplevde situationen som alltför stressande. Intellektuellt funktionshindrade som är döva och har begränsad läsformåga har också svårt att förstå frågorna.- Det borde vara någon som tecknar frågan nere i ena hörnet, säger Lina Hermansson.

Egentligen har det nog varit svarare för personalen att vänja sig"

Egentligen har det nog varit svårare för personalen att vänja sig vid Pictostat, tror Lina och Annelie. En del är ovana att hantera datorer och rädde att göra fel. Och så är det ganska krävande att formulera frågor som fungerar och välja pictogrambilder eller foton som förtydligar.

- Det gäller att frågorna är korta och innehåller enkla ord, säger Annelie Nordberg.

Dessutom är det viktigt att bara fråga om sådant som faktiskt går att åtgärda, betonar hon.

- Man måste kunna göra något åt det man får fram, annars faller hela grejen.

De stora fördelarna med Pictostat är att frågorna blir tydliga och att brukarna kan svara anonymt, tycker Lina Hermansson. Tidigare har personalen försökt få fram brukarnas åsikter genom att ställa muntliga frågor på brukarmöten. Men då har det varit svårt att få ordentliga svar.

- Många av de äldre vill nog vara till lags och läser av vad vi vill att de ska svara. Då är det lättare med Pictostat.

Planen är att varje enhet själv bestämmer hur och när Pictostat ska användas. Lina Hermansson tror att det kan bli någon gång i kvartalet på hennes enhet, eller när det kommer upp frågor man vill ha svar på. Nyligen gjorde man en utvärdering av arbetsmiljön, och då var Pictostat ett bra hjälpmedel. Det visade sig att flera brukare tyckte att bullernivan var för hög.

Numera har personalen blivit mer noga med att fördela brukarna i smågrupper i olika rum för att hålla nere ljudnivån.

Ett annat användningsområde är att fråga brukarna vad de tycker om olika aktiviteter.

— Då kan vi få fram vad de verkligen vill göra. Det kanske finns de som går runt och vill något särskilt utan att säga det. Eller ännu värre, att det är något som de inte gillar, men inte våga säga ifrån, säger

Lina Hermansson. Annelie Nordberg häller med.

— Det finns en massa saker som man kan fråga om, ifall man bara börjar fundera på det. •

